

บทที่ 3

ระเบียบวิธีศึกษา

การศึกษาเรื่อง “การใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการแข่งขันของธุรกิจหนังสือพิมพ์เฉพาะทาง” ผู้ศึกษาได้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มีวิธีการเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางในการบริหารสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของหนังสือพิมพ์เฉพาะทาง อันได้แก่ นโยบายการบริหาร กระบวนการจัดทำสื่ออิเล็กทรอนิกส์ แผนการตลาด และโครงสร้างองค์กรที่เปลี่ยนแปลงเพื่อรับมือกับการแข่งขัน พร้อมทั้งปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น รวมถึงกลยุทธ์การใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่นำมาใช้เพื่อการแข่งขันของธุรกิจหนังสือพิมพ์เฉพาะทาง ซึ่งมีรายละเอียดของดำเนินการศึกษา ดังนี้

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

หนังสือพิมพ์เฉพาะทางที่ทำการศึกษาคือ TTR Weekly ของ Ross Publishing Ltd. ซึ่งมีอายุยาวนานกว่า 30 ปี และได้มีการนำสื่ออิเล็กทรอนิกส์มาใช้และได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อการแข่งขันในธุรกิจหนังสือพิมพ์ปัจจุบัน แหล่งข้อมูลที่นำมาใช้ในการศึกษาค้างนี้ประกอบไปด้วยแหล่งข้อมูลบุคคลและแหล่งข้อมูลเอกสาร ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) คือ แหล่งข้อมูลประเภทบุคคลที่เป็นข้อมูลจากการสัมภาษณ์บุคคลภายในองค์กร ซึ่งได้ทำการคัดเลือกและแบ่งแหล่งข้อมูลประเภทบุคคลเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ ผู้บริหารองค์กร กองบรรณาธิการ เจ้าหน้าที่ฝ่ายขายและการตลาด เจ้าหน้าที่ฝ่ายเทคนิคและการผลิต รวม 9 คน

2. แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) คือ แหล่งข้อมูลประเภทเอกสาร จากการค้นคว้าและศึกษาเอกสาร หนังสือ ตำรา วารสารสิ่งพิมพ์ วิทยานิพนธ์ และผลงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการแข่งขันของธุรกิจหนังสือพิมพ์

3. แหล่งข้อมูลจากเว็บไซต์ คือ เว็บไซต์ขององค์กร www.ttrweekly.com และใช้วิธีค้นหาข้อมูลบริษัท ตลอดจนบทความหรืองานวิจัยที่ปรากฏอยู่บนอินเทอร์เน็ต เพื่อนำมาวิเคราะห์ประกอบในการศึกษา

การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูล (Sampling Plan) ของการศึกษารั้งนี้ ได้ทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ไม่อาศัยหลักความน่าจะเป็น (Non-Probability) โดยใช้เทคนิคการเลือกตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อให้สอดคล้องและเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ในการศึกษา ซึ่งได้คัดเลือกบุคลากรจากทุกภาคส่วนขององค์กรได้รวม 9 คน ดังนี้

1. ผู้บริหารขององค์กรธุรกิจหนังสือพิมพ์เฉพาะทาง TTR weekly ที่มีความรับผิดชอบในการกำหนดนโยบาย ทำการวางแผน และกำหนดกลยุทธ์ที่ใช้ในการบริหารหนังสือพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้เพื่อการแข่งขันขององค์กร ซึ่งมีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี ได้แก่ คุณเจมส์ รอส Publishing Director

2. เจ้าหน้าที่ฝ่ายขายและการตลาด ที่รับผิดชอบการดำเนินงานด้านการตลาดของหนังสือพิมพ์เฉพาะทาง TTR Weekly โดยเป็นบุคคลสำคัญในการวางแผนและกำหนดกลยุทธ์แผนการตลาด และการดำเนินงานของฝ่ายการตลาดทั้งหมด ได้แก่

- คุณอารยา พุนศรีวิวัฒน์ Director of Sales & Marketing
- คุณภิสันต์ ตินะคัต Sales & Marketing Executive
- คุณอุมาพร บุญเพชรแก้ว Marketing & Sales Coordinator

3. กองบรรณาธิการ มีความรับผิดชอบและหน้าที่ในการประมวลข่าวสาร นำเสนอทางหนังสือพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยมีบรรณาธิการบริหารรับผิดชอบดูแลในการปฏิบัติงานด้านการข่าวทั้งหมด

- คุณสวภัทร์ พิมพ์ใจชน Editor in Chief
- คุณดวงฤดี สมบุญเรืองศรี Senior Reporter
- คุณรพีพัฒน์ มั่นชนะรัตน์ Reporter

4. เจ้าหน้าที่ฝ่ายเทคนิคและการผลิต ที่มีความรับผิดชอบและดูแลด้านการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ ทั้งยังเป็นบุคคลสำคัญในการออกแบบ ดูแลและทำการพัฒนาสื่ออิเล็กทรอนิกส์ขององค์กรทั้งหมด

- คุณสตีฟ รอส Creative Director
- คุณจาร์วัจน์ กล้าหาญ Web Master

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลเอกสาร เป็นการรวบรวมจากงานเขียน บทความ งานวิจัย และสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ของธุรกิจหนังสือพิมพ์ทั้งไทยและต่างประเทศ โดยใช้วิธีการบันทึก (Note Taking) และการทำหนังสืออ้างอิง

2. การเก็บข้อมูลจากบุคคล ผู้ศึกษาใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) เป็นรายบุคคลตามประเด็นที่ต้องการจะศึกษา โดยเลือกสนามวิจัย ณ บริษัท Ross Publishing Ltd. และเป็นผู้สัมภาษณ์ด้วยตนเองพร้อมกับมีการบันทึกเสียงควบคู่ไปการจดบันทึกในการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมด ทั้งที่เป็นข้อเท็จจริงและที่เป็นทัศนะ ความคิดเห็นของผู้ที่ถูกสัมภาษณ์ ผ่านแนวประเด็นคำถามที่วางโครงสร้างไว้ล่วงหน้าเพื่อให้สามารถซักถามได้อย่างละเอียดและครอบคลุมวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา ดังนี้

วัตถุประสงค์ในการศึกษาข้อที่ 1

เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการแข่งขันของธุรกิจหนังสือพิมพ์เฉพาะทาง โดยมีโครงสร้างคำถามครอบคลุมถึงประเด็นต่อไปนี้

- แนวคิดในการบริหารสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของธุรกิจหนังสือพิมพ์เฉพาะทาง
- กระบวนการผลิตสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของธุรกิจหนังสือพิมพ์เฉพาะทาง
- แผนการตลาดสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการแข่งขันของธุรกิจหนังสือพิมพ์เฉพาะทาง
- ปัญหาต่าง ๆ ในการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ของธุรกิจหนังสือพิมพ์เฉพาะทาง

วัตถุประสงค์ในการศึกษาข้อที่ 2

เพื่อศึกษาแนวโน้มการใช้และการพัฒนาสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการแข่งขันของธุรกิจหนังสือพิมพ์เฉพาะทางในอนาคต ที่มีโครงสร้างคำถามครอบคลุมถึงประเด็นต่อไปนี้

- แนวโน้มการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการแข่งขันในอนาคตของธุรกิจหนังสือพิมพ์เฉพาะทาง
- การพัฒนาสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการแข่งขันในอนาคตของธุรกิจหนังสือพิมพ์

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ โดยแยกแบบสัมภาษณ์ออกเป็น 4 ชุด ได้แก่

1. คำถามสำหรับสัมภาษณ์ผู้บริหาร จะเน้นคำถามเชิงนโยบายเรื่องการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการแข่งขัน รวมถึงวิสัยทัศน์และกระบวนการบริหารสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นหลัก

- นโยบายและวัตถุประสงค์ในการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์คืออะไร
- มีการจัดองค์กร เครื่องมือที่ใช้ จำนวนบุคลากรและหน้าที่แต่ละส่วนงาน ทั้งสำหรับสื่อหนังสือพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์อย่างไร
- มีการวางแผนการตลาดสำหรับกลุ่มเป้าหมายนับเมื่อมีการเลือกใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการแข่งขันเป็นอย่างไร
- สภาพปัญหาต่าง ๆ จากการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์มีอะไรบ้าง และมีการรับมือหรือแก้ไขปัญหาอย่างไร
- มีความคิดเห็นอย่างไรต่อสภาพการแข่งขันของธุรกิจสื่อสิ่งพิมพ์ในปัจจุบัน รวมถึงการเลือกใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์มาเป็นสื่อเสริมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร
- แนวโน้มการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ในอนาคตของธุรกิจหนังสือพิมพ์เฉพาะทางเป็นอย่างไร
- มีการแนวทางการพัฒนาสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการแข่งขันไว้อย่างไร

2. คำถามสำหรับฝ่ายการตลาด จะเน้นคำถามเกี่ยวกับแนวทางและการวางแผนการตลาดหลังจากมีการนำสื่ออิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการแข่งขัน

- ลูกค้าย่อยเป้าหมายคือกลุ่มใด
- มีนโยบายการตลาดสื่ออิเล็กทรอนิกส์อย่างไร
- มีแผนและกระบวนการตลาดสื่ออิเล็กทรอนิกส์อย่างไร ทั้งตัวผลิตภัณฑ์ การกำหนดราคา การจัดจำหน่าย และการส่งเสริมการขายเป็นอย่างไร
- สื่ออิเล็กทรอนิกส์ส่งเสริมการตลาดของธุรกิจหนังสือพิมพ์เฉพาะทางอย่างไร
- มีการวางแผนทางการตลาดจะเป็นอย่างไรในอนาคตที่การแข่งขันของธุรกิจหนังสือพิมพ์มีการพัฒนาและใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์มากขึ้นทุกวัน

3. คำถามสำหรับกองบรรณาธิการและนักข่าว จะเน้นคำถามเกี่ยวกับการบริหารกองบรรณาธิการและการนำเสนอข่าวเมื่อมีการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการแข่งขัน

- นโยบายการนำเสนอข่าวของกองบรรณาธิการเป็นอย่างไร
- เมื่อมีการนำสื่ออิเล็กทรอนิกส์มาใช้ส่งผลกระทบต่อแนวทางการทำข่าว รวมถึงวิธีการแสวงหาข่าวของนักข่าวหรือไม่ อย่างไร
- การนำเสนอข่าวผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นอย่างไร
- กองบรรณาธิการมีส่วนร่วมในการวางแผนหรือกำหนดทิศทางการนำเสนอข่าวผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์อย่างไร
- มีปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการแข่งขันต่อการบริหารงานข่าวและนำเสนอข่าวหรือไม่ อย่างไร
- คิดว่าปัจจัยใดมีอิทธิพลต่อการเลือกใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ของธุรกิจหนังสือพิมพ์เฉพาะทางเพื่อการแข่งขัน เพราะเหตุใด
- แนวทางการบริหารงานในกองบรรณาธิการในอนาคตเป็นอย่างไร

4. คำถามสำหรับฝ่ายเทคนิคและการผลิต จะเน้นคำถามเกี่ยวกับการบริหารการผลิตและการดูแลสื่ออิเล็กทรอนิกส์ขององค์กร

- รูปแบบของสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่นำมาใช้มีอะไรบ้าง สื่ออิเล็กทรอนิกส์เหล่านั้นมีลักษณะอย่างไร
- มีการกำหนดแนวทางการผลิตสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการแข่งขันอย่างไร
- กระบวนการผลิตสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นอย่างไร ตั้งแต่ด้านวัตถุดิบการผลิตเครื่องมือที่ใช้ และบุคลากรที่รับผิดชอบ
- สภาพปัญหาต่าง ๆ จากการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์มีอะไรบ้าง และมีการรับมือหรือแก้ไขปัญหาอย่างไร
- มีแนวทางการพัฒนาสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการแข่งขันในอนาคตไว้อย่างไร
- คิดว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแนวโน้มการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ของธุรกิจหนังสือพิมพ์เฉพาะทางในอนาคตคืออะไร เพราะเหตุใด

ระยะเวลาในการศึกษา

การเก็บข้อมูลจากการศึกษาด้วยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ได้เริ่มเก็บข้อมูลในช่วงเดือน กุมภาพันธ์-มีนาคม 2552

การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของเครื่องมือ

การตรวจสอบความน่าเชื่อถือ (Reliability) และความถูกต้องแม่นยำ (Validity) เป็นสิ่งสำคัญเพื่อให้ผลการศึกษาเป็นที่ยอมรับว่าความรู้ที่ได้เป็นความจริง โดยการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ทำการตรวจสอบความน่าเชื่อถือและความถูกต้องหลังจากทำการเก็บข้อมูลทั้งหมดแล้วใน 2 ลักษณะดังนี้

1. ข้อมูลประเภทบุคคล สามารถตรวจสอบความน่าเชื่อถือได้ 2 วิธีคือ

1.1 การถามคำถามเดียวกันหลาย ๆ คน และตรวจสอบดูว่าข้อมูลที่ให้ตรงกันหรือไม่ในกรณีที่ข้อมูลขัดแย้งกัน ต้องใช้วิธีตรวจสอบเพิ่มเติมจากข้อมูลที่ได้จากเอกสารอื่น ๆ และใช้ดุลพินิจวิเคราะห์ว่าข้อมูลของใครน่าเชื่อถือกว่ากัน ซึ่งจากการถามคำถามเดียวกันหลาย ๆ คน นอกจากจะช่วยให้การตรวจสอบความผิดพลาดของข้อมูลแล้ว ยังช่วยเพิ่มเติมรายละเอียดของเรื่องได้ด้วย

1.2 ถามซ้ำหรือสัมภาษณ์ซ้ำ คือ การถามคำถามเดิมกับคนเดิมในช่วงเวลาที่ห่างออกไป เพื่อเป็นการตรวจสอบดูว่าเมื่อเวลาเปลี่ยนแปลงไป ข้อมูลที่เคยให้ไว้จะเหมือนเดิมหรือไม่ แล้วนำข้อมูลที่ได้มาเปรียบเทียบกันเพื่อเป็นการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลนั่นเอง

2. ข้อมูลประเภทเอกสาร การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลประเภทเอกสารได้ใช้การศึกษาและพิจารณาจากเอกสารหลาย ๆ ประเภทและแหล่งข้อมูลหลาย ๆ แห่ง โดยตรวจสอบรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อบุคคล ชื่อหนังสือ ผู้เขียน และวัน เวลา เพื่อเปรียบเทียบหาความน่าเชื่อถือและความถูกต้อง สอดคล้องกันของข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล เอกสาร และจากการสัมภาษณ์มาจัดหมวดหมู่และประมวลเข้าด้วยกัน โดยใช้แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมาเป็นกรอบในการวิเคราะห์เพื่อให้เห็นภาพรวมทั้งในแง่ของแนวทางในการบริหารสื่ออิเล็กทรอนิกส์ แนวโน้มและการพัฒนาสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการแข่งขันธุรกิจหนังสือพิมพ์เฉพาะทาง

การนำเสนอผลการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้นำเสนอผลการศึกษาดังต่อไปนี้ 2 ส่วน คือ

1. เสนอผลการศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการบริหาร ทั้งนโยบาย แผนการตลาด กระบวนการผลิตสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการแข่งขันของธุรกิจหนังสือพิมพ์เฉพาะทาง
2. เสนอผลการศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับแนวโน้มการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ในอนาคต และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแนวโน้มนั้น รวมถึงแนวทางการพัฒนาสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการแข่งขันในอนาคตของธุรกิจหนังสือพิมพ์ด้วย